

- În perioada **25 iunie-20 iulie 2012**, a fost organizată **școala de vară** intitulată **The Roma in Europe - Debates on Comparative Analysis/Policy Strategy** [Romii din Europa: Dezbateri în analizele contemporane/Strategii de politici publice]. László Fosztó (cercetător ISPMN) a fost codirector al acestor cursuri care s-au desfășurat la Universitatea Central Europeană din Budapesta, cu participarea a 53 de studenți din Europa și America precum și a unor specialiști de renume în domeniul studiului romilor din Europa. Școala a fost finanțată de către Rețeaua Academică Europeană de Romani Studies, printr-un proiect al Uniunii Europene și al Consiliului Europei.

Pentru detalii puteți accesa următoarele link-uri: <http://www.summer.ceu.hu/roma-2012>, romanistudies.eu, <http://www.facebook.com/romanistudies.eu>.

- În perioada **4-7 iulie 2012**, a avut loc la Cluj-Napoca **Festivalul Filmului Minoritar. Joi, 5 iulie**, în cea de-a doua zi a festivalului de film organizat de Fundația Tranzit din Cluj-Napoca, a avut loc o dezbatere pe marginea a două filme despre minoritățile din România. Primul film a fost *Zona Maramureș* (2004), în regia lui Marius Tabacu, care prezintă diversitatea etnică din regiunea Maramureșului alăturând mărturii și secvențe din viața românilor, țigărilor, maghiarilor, evreilor, ucrainenilor. Cel de-al doilea film, *Ține minte!/Tartsd eszedben* (1996), în regia lui Domokos János, tratează un eveniment istoric traumatic și comemorarea acestuia. Este vorba despre masacrul de la Ip, județul Sălaj, din timpul celui de-al Doilea Război Mondial, care a condus la deteriorarea extremă a relațiilor dintre românii și maghiarii din localitate. Discuția despre cele două filme i-a avut ca protagoniști pe cei doi regizori și a fost moderată de către Kozák Gyula (cercetător ISPMN). Pe lângă prezentarea contextelor în care au fost realizate cele două filme și intenția lor declarată de a prezenta diversitatea etnică, în cazul primului film, și manipularea politică a relațiilor interetnice în cazul celui de-al doilea film, temele cele mai intens dezbătute au fost: posibilitatea conviețuirii în viața cotidiană în contextul discursului public naționalist, armonizarea memoriilor istorice cu nevoia de a împărtăși același spațiu cotidian etc.
- În perioada **10-14 iulie 2012**, s-a desfășurat la Nanterre (Franța), **conferința internațională** intitulată **Uncertainty and Disquiet** [Incertitudine și Agitație], organizată de EASA (European Association of Social Anthropology - Asociația Europeană de Antropologie Socială). Remus Gabriel Anghel (cercetător ISPMN) a fost prezent la conferință susținând prelegerea cu titlul: *Facing Deindustrialization. Migration and its Effects in Two Romanian Locales* [Înfruntând dezindustrializarea. Migrația și efectele ei în două localități românești]. Prezentarea a urmărit modalitățile în care migrația a fost una dintre singurele soluții la dezindustrializarea, sărăcirea și decăderea economică ce au caracterizat multe dintre regiunile României în anii '90. Studiul argumentează faptul că, dincolo de cadrul mai general în care se discută adaptarea la crizele economice prin migrație, în care accentul cade asupra politicilor statelor și a capitalului social mobilizat în migrație, etnicitatea a reprezentat în contextul românesc un alt mecanism social esențial în dinamizarea și organizarea migrației internaționale.
- **Joi, 26 iulie 2012**, László Fosztó (cercetător ISPMN) a participat la o **masă rotundă** ce a avut ca temă **Situația romilor din Transilvania**, eveniment organizat în cadrul universității de vară de la Băile Tușnad. Printre participanți s-au aflat: Márkus András (preot romano-catolic) și Kincses Kálmán (pastor reformat), moderatorul discuțiilor fiind Réka Farkas (jurnalist la ziarul *Háromszék* din orașul Sfântu Gheorghe). Discuția s-a concentrat asupra diferitelor modele tradiționale și contemporane de integrare socială din comunitățile locale, cât și asupra adunărilor religioase și a comunicării interetnice și interconfeionale. László Fosztó a vorbit despre potențiala complementaritate dintre strategiile naționale și europene cât și activitățile organizate de către biserici care au în prim-plan comunitățile rome din Transilvania.

Pentru mai multe detalii accesați link-urile: <http://itthon.transindex.ro/?cikk=17944>, <http://www.szekelyhon.ro/aktualis/csikszek/problemas-a-romak-integracioja-erdelyben>.

- În **luna iulie 2012**, baza de date ce cuprinde **Monitorizarea de presă** a Centrului de documentare ISPMN a fost îmbogățită cu articole de presă din anul în curs, la următoarele tematici: imigranții români (Spania, Franța, Anglia, Germania), legea învățământului - predarea limbii române ca a doua limbă, legea minorităților naționale, problema imigranților români în Italia, transformarea sistemului electoral - problematica reprezentării minorităților în parlament. Pe lângă îmbogățirea bazei de date pe teme deja existente, au fost adăugate tematici noi de monitorizare: mutarea romilor de pe Coastei - Cluj, imigranții romi de etnie romă (presa din Portugalia), precum și mai multe teme cu privire la tinerii romi - condițiile sociale, copiii romi în familie, delincvența juvenilă, discriminarea, educația, liceul de romi din București, programe educaționale. În total, bazei de date i-au fost adăugate peste 1.000 de articole noi la temele deja existente cât și la cele noi introduse. Cei interesați de tematicile monitorizate de către Centrul de documentare ISPMN și doresc să consulte baza de date o pot face la adresa: <http://adatbank.transindex.ro/regio/ispmn/sajto/>.
- În perioada **29 iulie-4 august 2012**, Peti Lehel (cercetător ISPMN) a participat la **conferința științifică** intitulată **From crisis to opportunities. XIII World Congress of Rural Sociology** [De la criză la oportunități. Al XIII-lea congres mondial în sociologie rurală] organizat de către Asociația Internațională a Sociologiei Rurale (International Rural Sociology Association), la Lisabona. Peti Lehel a ținut o prelegere cu titlul *Economic strategies and ethnicity in an agrarian village in Romania* [Strategii economice și etnicitate într-un sat agrar din România]. În prelegerea sa, cercetătorul a descris strategiile economice de adaptare a două grupuri etnice (maghiari și romi) dintr-un sat, după schimbarea de regim din anul 1989. Autorul a argumentat faptul că, datorită mentalității, comunitatea de romi a răspuns într-un mod mult mai flexibil la provocările situației economice apărute după anul 1989. Combinarea resurselor locale cu cele externe (de exemplu migrația, comerțul), și faptul că în mod tradițional această comunitate este mult mai mobilă, toate acestea însumate, au avut ca rezultat un succes neașteptat. Cercetătorul a prezentat strategiile economice ale celor două grupuri etnice, a descris cum situația economică nouă a transformat normele de coexistență, contribuind la apariția noilor strategii de coexistență.
- În perioada **16-20 august 2012**, Editura ISPMN a participat la **Târgul de carte** organizat în cadrul *Zilelor Culturale Maghiare* din Cluj-Napoca, aflate la cea de-a III-a ediție. Seria de manifestări ce au loc cu ocazia aceasta reprezintă o oportunitate pentru comunitatea maghiară de a-și afirma viabilitatea, diversitatea, puterea sa creatoare de valori, dar și un cadru propice pentru inițierea unui dialog între populația minoritară și cea majoritară, nu doar în plan cultural, ci și în alte planuri ale vieții sociale. Editura ISPMN a avut ocazia ca pe parcursul a 4 zile să expună volumele sale la standul alocat, alături de alte edituri, pentru ca publicul cititor de carte în limba maghiară să le poată cunoaște, consulta și achiziționa.

- **Vineri, 17 august 2012**, în cadrul *Zilelor Culturale Maghiare* din Cluj-Napoca, în Bastionul Croitorilor, au fost lansate cărțile lui Jakab Albert Zsolt (cercetător ISPMN), *Emlékállítás és emlékezési gyakorlat. A kulturális emlékezet reprezentációi Kolozsváron* [Constituirea memoriei și practici comemorative. Reprezentări ale memoriei culturale la Cluj-Napoca], respectiv *Ez a kő tétetett... Az emlékezet helyei Kolozsváron (1440-2012)* [Piatra aceasta a fost amplasată... Locuri ale memoriei în Cluj-Napoca (1440-2012)], volume editate de către Asociația Etnografică „Krizsa János” și Editura ISPMN, 2012. La lansare, au luat cuvântul prof. univ. dr. Keszeg Vilmos precum și autorul volumelor.

Abstracte

Emlékállítás és emlékezési gyakorlat. A kulturális emlékezet reprezentációi Kolozsváron [Constituirea memoriei și practici comemorative. Reprezentări ale memoriei culturale la Cluj-Napoca]

Volumul prezintă, descrie și interpretează acele formațiuni, reprezentări și procese memoriale, incluse în tematica formelor memoriale locale culturale și/sau colective, respectiv în problematica socială a acestora. Autorul a studiat procesul de producere a memoriei culturale, strategiile formării memoriei și uzul social al memoriei. De fapt, a analizat organizarea, funcționarea și influența constituirii memoriei și a proceselor memoriale dintr-un singur oraș. Alegând orașul Cluj-Napoca pentru a fi teren al cercetării, și-a fixat ca obiectiv oferirea unei imagini complete în privința manipulării timpului, folosirea trecutului, a memoriei și a localului (lokalitás). Analiza constituirii memoriei, a expunerii și a uzului acesteia se bazează pe cercetarea și prezentarea amplasării plăcilor comemorative și a statuilor, respectiv a ritualurilor și festivităților comemorative între anii 1440-2004.

Ez a kő tétetett... Az emlékezet helyei Kolozsváron (1440-2012) [Piatra aceasta a fost amplasată... Locuri ale memoriei în Cluj-Napoca (1440-2012)]

Volumul cuprinde inscripțiile, plăcile comemorative, statuile și monumentele produse cu intenția datării și memorării, respectiv datele aferente acestora. Corpusul a fost realizat cu intenția de a fi complet, conținând și materialul care nu mai poate fi regăsit în zilele noastre, dar care a putut fi identificat pe baza unor izvoare istorice, de istorie locală, de istorie a artei și de turism. O mare parte a materialului format din 768 de titluri este inedit. Acest volum ne arată cum a văzut și cum a folosit trecutul societatea clujeană, cum a perceput și cum a moștenit perspectiva asupra memoriei. Specialiștii (istorici, istorici ai artei, antropologi) pot utiliza acest material ca sursă de istorie locală, iar cei interesați de trecutul orașului Cluj-Napoca se pot delecta cu lectura acestui volum.

- În perioada **23-26 august 2012**, s-a desfășurat cea de-a IX-a ediție a **Taberei de vară de științe sociale din Szeltersz**, județul Harghita. Tabăra a fost organizată de **Fundația „Jakabffy Elemér”**, Institutul pentru Studiarea Problemelor Minorităților Naționale, Kvantum Research, Quaestum Analysis și Centrul Cultural Județean Harghita. Acest eveniment reprezintă un punct de întâlnire între cercetători, studenți și profesori care activează în domeniul sociologiei, etnografiei, istoriei, științelor politice și istoria literaturii. Programul celor trei zile a fost compus din prelegeri, discuții, prezentare de cărți și vizionare de filme documentare, cu un accent pe noutățile din aria cercetării minorităților naționale. Din partea ISPMN au participat cu prelegeri următorii cercetători: Barna Gergő, Kiss Tamás, Fosztó László, Bokor Zsuzsa, Székely István Gergő, Veress Ilka, Peti Lehel și Gidó Attila.

Programul detaliat al evenimentului (în limba maghiară) poate fi consultat la: <http://ispmn.gov.ro/node/anun-tabra-de-var-de-tiine-sociale-din-szeltersz->.

- În luna **august 2012**, au fost publicate pe site-ul ISPMN două **cronologii** ale minorităților naționale din România în cadrul proiectului **„Schimbare de regim în domeniul politicilor față de minorități. Cronologia minorităților naționale din România”**: ***Cronologia minorității albaneze (1989-2009)*** [<http://ispmn.gov.ro/node/cronologia-minoritii-albaneze-1989---2009>] și ***Cronologia minorității evreiești (1989-2009)*** [<http://ispmn.gov.ro/node/cronologia-minoritii-evreietii-1989---2009>]. Proiectul se înscrie în linia proiectelor derulate de către Institut, având drept scop realizarea unei cronologii istorice despre minoritățile naționale. Obiectul cercetării îl constituie istoria minorităților naționale din România în perioada 1989-2009. Cronologiile vor constitui un instrument util pentru cercetători și pentru publicul larg în a obține informații detaliate despre minoritățile naționale cu reprezentare parlamentară din România. Fiecare cronologie este însoțită de un material documentar (xerocopii, fotografii, broșuri, pliante etc.) întocmit de către autori. Aceste documente pot fi consultate la Centrul de documentare al ISPMN.

- În luna **august 2012**, au fost publicate pe site-ul ISPMN 200 de **articole** în cadrul proiectului „Etosul și strategiile discursive ale elitei minoritare maghiare înainte de 1989 - Discursuri, strategii, tendințe”. Acest proiect propune elaborarea unor culegeri de texte privind caracteristicile maghiarilor și ale secuilor din Transilvania, „slujirea poporului” și etica minoritară în perioada interbelică și după 1944, precum și elaborarea unor studii de caz. Analizele vor fi întocmite pe baza literaturii minoritare de memorialistică (accentul fiind pus pe cea maghiară) - autobiografii, jurnale, memorii publicate și manuscrise - și se vor concentra în primul rând pe modul în care membrii elitei minoritare percep activitatea lor desfășurată în folosul propriei comunități naționale.

Pentru a consulta aceste articole accesați: <http://ispmn.gov.ro/page/colecie-de-texte>.

- Cei interesați de evenimentele organizate de către ISPMN pot accesa pagina noastră de internet <http://www.ispmn.gov.ro/>. Pentru mai multe detalii în legătură cu aceste evenimente aceștia sunt rugați să ne contacteze la adresa centru.doc@ispmn.gov.ro, urmând ca cercetătorii implicați să le pună la dispoziție mai multe materiale.